

הרב מרדכי הלפרין

נשמת אברהם

הלכות חולים רופאים ורפואה

כרך ד' – כולל השלמות על כל ארבעת חלקי השו"ע¹

מאת: פרופ' אברהם סופר אברהם

בהוצאת מכון שלזינגר, ירושלים תשנ"ב, 22 + רמ"ח עמ'

כדרכו של המחבר, הספר רצוף הלכות הן בנושאים שגרתיים והן בנושאים מיוחדים.

בשאלת מכירת איברים להשתלה, דן המחבר בחו"מ סי' תכ ס"ק א. הנושא מורכב ובעל השלכות רבות המחייבות דיון נפרד. יעויין גם במאמרי "איברים להשתלה מתורם חי"², אסיא מה-מו, עמ' 61-34. מבחינה מעשית אחת השאלות המכריעות³ היא שאלת התוצאה. האם תיקון תקנה לאיסור מכירת איברים יקטין את עיוותים ומעשי מרמה, או שמא דווקא איסור מכירה, כמקובל, עדיין, ברוב ארצות העולם, עלול לגרום לכך שהלחץ האדיר למציאת תורמי איברים יתנקז לתחום הפשיעה ושפיכות הדמים. מסתבר, שכבר היו דברים מעולם, וידוע על מקומות בהם נחטפים ילדים חיים לשם ניצול איברי גופם להשתלות⁴. המצב מזעזע וידוע לגורמים ממסדיים בארץ ובעולם. בארה"ב מונעים כניסת ילד "צבעוני" המלווה ע"י הורה לבן, משום חשש דומה. טיילים בארצות אסייתיות מסוימות, המנותחים בבתי חולים מקומיים ניתוחים דחופים רגילים (כדוגמת אפנדקטומיה), מוצאים עצמם לאחר זמן כשהם חסרים אחת מכליותיהם, שהוצאה מגופם ללא ידיעתם ולמטרות מסחריות. משום מה המצב נמשך כשקט ללא תהודה והתיחסות ציבורית מתאימה.

(מקור: אסיא נא-נב (יג, ג-ד), אייר תשנ"ב, 140)

1. המאמר מובא כאן בחלקו, את המאמר השלם ניתן למצוא באסיא נא-נב, 141-132.

2. לעיל עמ' 348-321.

3. שאינן כלולות במסגרת הריון לא בנשמת אברהם ולא באסיא שם.

4. ראה: שאול בן חיים (שליח מעריב באירופה), סחרי הילדים של גרמניה, מעריב, ט' חשון תשנ"ב (17.10.91) עמ' 6(ס).